

Szerkesztői iroda:
Kassa, főutca 64. sz. a.
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adók.

leveleket

Semmit sem közlünk, ha
nem tudjuk, kitől jön.

Megjelenik minden vasárnap.

SZINÉSZETI KÖZLÖNY

A vidéki színészet érdekeit képviselő hetilap.

A kassai színügyi választmány hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő: Báthory Románcsik Mihály.

Kiadóhivatal:
Kassa, főutca 64. sz.
hová az előfizetési díjak
küldendők.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre... 6 frt — kr.
Fél évre... 3 frt — kr.
Negyed évre... 1 frt 50 kr.
Két óra... 1 frt — kr.
Egy óra... — frt 50 kr.

Előfizetések bármely nap-
tól elfogadhatók.
Nyílt-tér soronként 15 kr. A
nyílttéri díjak előre fizetendők

A székesfehérvári színügy és a közönség.

A „Színészeti Közlöny“ f. évi ápril 16-iki száma, Jánosházi tollából, a székesfehérvári színügyre vonatkozólag, egy vezércikket hozott, melyben az ottani közönség a színügy iránti teljes közönyvel vádoltatik. E cikkre, a székesfehérvári „Szabadság“ egy terjedelmes közleménnyel válaszol, melyben visszatekint a színügy multjára és kiemeli az ottani közönség színpártolási hajlamát és áldozatkészségét.

A választ, lapunk korlátolt tere miatt egész terjedelmében nem közölhetjük, csakis bő kivonatban, kihagyván belőle az utóbbi évek alatt ott működött színigazgatók magán ügyeit, mely szorosan úgy sem tartozik a dologra. Részünkről nem kísérjük megjegyzésekkel a választ, csak annyit említnék fel a „Szabadság“ tájékoztatóul, hogy mi soha sem egyesek érdekében harcolunk, — és így kizárólag Károlyi ur érdekében sem, — hanem mindig és mindenben az összes vidéki színészet érdekeit tekintjük.

Ezek után a következőkben adjuk a válasz-
cikket:

Tartozó kötelességünk felszólalni egyrészt méltatlanul vádolt közönségünk érdekében, másrészt a kihívással szemben kimutatni a vidéki színigazgatóknak, kik értesüléseiket a kassai „Színészeti Közlöny“-ből merítik, hogy sem a régi lelkes közönség e városból el nem költözött, sem hazafias érzülete, áldozatkészsége s művelése meg nem fogyatkozott; és hogy e szerint ha hibávan, az másban keresendő — nem a közönség részvételtségében.

Azt mondja Jánosházi ur, hogy: „félévtized előtt a színművészet iránti érdeklődés Székesfehérvárott teljesen kielégítő volt“ és Jánosházi ur teljesen igazat mondott.

De nem szabad megfeledkezni arról, hogy fél évtized előtt a színházat konzorezium bírta hasznosításban; olyan szintársulat mint az akkori, sem azelőtt, sem azóta városunkban nem volt; a havifizetések összege a 6000 forintot is meghaladta; a műsor a legváltozatosabb, az előadás összevágó volt; egyik újdonság a másikat követte és dráma, népszínmű, opera és operette egymást váltotta fel.

Hogy ily körülmények között a közönség érdeklődése is élénk volt, az természetes, sajnos azonban ugy a közönségre, mint a színügyre nézve, hogy a legjobb akarattól áthatott vezérlők tájékozatlanságát, a szintársulatok egyes tagjainak határt nem ismerő önzése kiszákmányolta s a különféle igények teljesítésére oda juttatá a dolgot, hogy a konzorezium két évi dícsőségteljes és örökké emlékeztető működés után, — a tért ismét a saját hasznukat kereső magán vállalkozóknak volt kénytelen átengedni.

Tagadhatlan, hogy a konzorezium működése a közönség igényeit feleltette, és igazán van Jánosházi urnak, midőn azt mondja, hogy „e városnak igénye nagy“; nem is volt tehát tanácsos — a konzorezium működése után — gyengébb társulattal szerencsét próbálni.

És mégis Károlyi Lajos ur határozottan gyengébb társulattal két évet egymás után töltött el körünkben és egy évi távollét után ismét ide vissza vágyódott.

Mondja meg Jánosházi ur ezek után, hogy meri közönségünket azzal vádolni, „hogy igényéhez képest nem hoz megfelelő áldozatot a színészet oltárára.“ Ha igaz e vád, miért jött ide vissza Károlyi ur harmadszor? Isten mentsen bennünket attól, hogy szegény jó Károlyit megsértsük; derék, becsületes embernek tanultuk megismerni és személye ellen semmi kifogásunk nincsen, — de mint színigazgató egyáltalán nem volt helyén.

Budapestben az ország színe előtörpörbe keveredik társulatával; a lapok hasábjokat írnak arról, hogy társulata miért hagyta el? — az utolsó pillanatban, jó szerencsére kell egy új társulatot

szerveznie; a közönség tudván azt, hogy jó Károlyiok a társulat összehozásánál, mint utólréhetlen, „Fabius Cunctator“, addig diplomatizál, míg el késik, bizalmát vesztli; keveset vár és tartózkodóvá válik.

És mit tesz jó Károlyiunk, hogy e tartózkodást megtörje? Hoz vele egy hiányos társulatot; nincs apa színész, haszonvehetetlen a népszínmű-énekes, gyarló a kar, gyenge a zenekar; igaz, egy pár új színű be lett mutatva, de operette mindössze kettő került az utjabbkól színre: „Székely Katalin“ és „Nisida“.

A consortium idejében a mi régi volt is új volt; mert „Böregér“, „Fatinicza“, tiszser is színre került egy-egy színi idényben és mindig vonzott; Károlyi is szerencsét próbált e darabokkal, de kudarcot vallott; a közönség megbotránkozva hagyta el a színházat és esoda-e? ha az új is régivé vált.

Aztán a társulat többi viselt dolgai sem voltak alkalmasak a részvétet fokozni.

A hatalmat avatatlan kezek és befolyások ragadták magukhoz; a műsor összeállításra és a szerep kiosztásra a lehető leggyarlóbb és a felfordulás általános volt.

Mondja meg már most Jánosházi ur, ily körülmények mellett, ha a közönség áldozatkészsége bármily nagy lett volna is, — számíthatott-e Károlyi ur nagyobb támogatásra? Pedig a közönség sokat elnézett; szerette a színészeket; egyik jutalomjáték szövege és jövedelmezőbb volt, mint a másik és úgy tudjuk, a társulat tagjai csak fájdalommal érezték távoztak innét el.

Megengedjük, hogy Károlyi ur várakozását a lefolyt évad nem elégítette ki; sőt tudjuk, hogy a részvét sem volt olyan, mint máskor; de hát 2000 forintos havi gagéval összehozott gyarló társulatával Károlyi ur nem is kockáztatott semmit; a milyen volt a beruházás, olyan volt a jövedelem; — olesó husnak hig a leve!

TÁRCZA.

Nekem rendelt az isten.*)

(Beszély.)

(12-ik folyt. és vége.)

VI.

A z esküvő.

A menyasszony lakására érve, az egyik násznagy jókívánatokkal halmozta el az ifjú párt, nem feledkezve meg egyszersmind, mint afféle vallásos egyszerű polgár ember, az ilyen alkalomkor tartandó erkölcsi oktatásokról sem. Szépen, meghatóan rajzolta a házaseset örömeit és baját, s elbűsöztatá Mariskát Kondorosinétól, kinek a most már menyasszony, a neveltetésen kívül, sokat, nagyon sokat köszönhet.

A mint láttuk az esküvő, a legnagyobb esendőben történt meg. A két tanún kívül, nem tudott róla senki semmit. Így kívánta ezt Kondorosiné. Sem lakodalom, sem vendégség nem volt, de nem is lehetett, mivel az esküvő után mindjárt próbára kellett menniök.

*) Minthogy e tárczaccik sorozatot mai számunkban befejezzük, ez oknál fogva több értelemzavaró sajtóhibát kell helyreigazítanunk. Ugyanis a „Színészeti Közl.“ márczius 5-iki (10-ik) számában, a belső oldalon a 4-ik tárczahasábon, alulról számítva a 4-ik sorban: tökéletesen „elmulasztani“ helyett: elfelejtetni olvasandó; az ötödik hasábon pedig alulról számítva a 12-ik sorban, rendkívüli hasábon pedig alulról számítva a 12-ik sorban, rendkívüli „erénynevel“ helyett: előnnyel értendő. Továbbá a márczius 19-iki (12-ik) számában, a harmadik tárcza-hasábon, alulról számítva a 8-ik sorban: az „orrongó“ szó helyett forrongó olvasandó. Szerk.

A tanuk eltávoztával, a házaspár együtt maradt. Mariska föltette a kis kontyos fejkötőt, és völegénye mellé ült. Szentesi gyöngéden átkarolá bájos menyasszonyát és így szólt hozzá:

— Jer karjaimba lelkem világa, hadd dobogjon szíved szívemen, s hűvös csókjaid gyógyítsák meg beteg lelkemet. Sokszor könyeztem, sirtam, midőn hidegen elfordultál tőlem, sok keserves perczet szereztél, de nem tudtam rád szívből haragudni. Istenhez fordultam, kértem őt, a ki végre megsegített. Lásd, drága életem, hiába huzakodtál, hiába kerültél, végre mégis enyém lettél, mert: nekem rendelt az isten. Az egész kiállott szenvedésem most már nem egyéb tünékeny álomnál, — és oly boldogító a visszapiillantás.

Berényi Mariska a válasz helyett, egy forró hosszú csókot nyomott a boldog férj ajkára.

A színháznál, a pályatársak közül, senki sem akarta elhinni, hogy Mariska elszánta magát a férjhez menetre, és kivált, hogy Szentesivel esküdtött meg. Ezt lehetetlennek tartották. Csak miután Szentesi előmutatta a házassági bizonyítványt, akkor bámolt a meglepetéstől egyik a másikára, mert azt álmukban sem hitték volna, hogy Berényi Mariska annak legyen a neje, a kit soha ki nem állhatott.

Egész a mai napig, a kedves pályatársak nevettek Szentésin, most pedig Szentesi nevetett rajtuk és azou, hogy mily nagyszerűen rászedte őket.

VII.

A házasesetben.

A szintársulat, melynek tagjai közé tartozott Szentesi, az esküvő utáni napon állomást

változtatott. A hurezoikodás, és a lakás keresés, a legkellemetlenebb dolog minden színészre nézve. S még ha vasuton történik az utazás, az csak hagyján, de mikor olyan rozoga kocsin kell a nagy utat megtenni, melynek kereke, minden perczben az eltöréssel fenyeget; s a kocsi elé fogott gebék pedig oly soványak, hogy minden oldalbordájukat egy ostoresapással be lehetne törni, s minden órában pihenőt kell velök tartani, hogy ki ne dőljenek a hámból: ilyen kényelmes utazás után, nincs kedve az embernek még előbb lakás után nézni, hogy fáradalmait ki nyugodhassa.

Szentesi is, a mint az új városba megérkezett, amugy fáradtan legelső gondja volt lakás után nézni, hová menyasszonyát vihesse. Már három óra hosszat járt egyik házból ki, a másikba be, és mégsem talált alkalmas lakást. Azonfelül méregdrága volt a szobák ára. A színházhoz közel lakott egy kalaposmester, oda utasították Szentésit, hogy ott bizonyosan kap lakást. A kapura ki is volt írva, hogy ott egy szoba kiadó, de mikor Szentesi a háziaktól kérdezősködött a kiadandó szoba iránt, egy három lépés hosszú és négy lépés széles, földes kamarát, magyarul mondva „speiz“-ot mutattak neki. Szentesi némi ellenvetést tett, melyre a háziasszony azt mondá: kérem ez nagyon jó hűvös szoba; az nem tesz semmit, hogy földes, s nem deszkával padlózott és hogy csak ez az egy kis ablak van rajta, legalább a nap nem sűt be, s a nyári délutánokon, jóízűket lehet aludni.

— De hisz én kérem nős ember vagyok, — mondá Szentesi, — tegnap nősültem, s ilyen „szobába“ csak még sem hozhatom mindjárt kezdetben menyasszonyomat?

V á l a s z

a „Szabadka” fentebbi cikkére.

Tisztelt cikkíró úr első pontjában megtámad, hogy a székesfehérvári közönséget, a színügy iránti teljes közönyömet vádolom; de beisméri később, miként Károlyi színigazgató ur, nagy parolának nem is örvendhetett, mert társulata úgymond: nagyon hiányos volt.

Engedje meg cikkíró ur, hogy egyes pontjaira én is megmondhassam nézetemet és véleményemet.

A „Színészeti Közlöny” apr. 16-iki számában megjelent vezércikk főponjaira nézve, melyekre a fősúly fektetendő, bevallja: miként azok igazságosan alapszanak.

Székesfehérvár ösváros közönsége egy évtized előtt nem birt saját színházal, az akkori színház, egy magán-ember tulajdonát képezte; természetes oly berendezéssel birt, mely csakis a kisebb műigényeknek felelhetett meg. Oly rész állapotban volt, hogy egy nyári nap délutánján bezuhant, és rommá változott.

Ekkor pendített meg az új eszme: építsünk a színésznek új templomot; s míg a templom elkészült, addig a Thalia papjai a „Magyar király” disztermében tartották előadásait.

Felépült a templom; a színészet diszpalotája, részvényekre lett építve. Konzorcium vette kezébe a színházat, vezette két évi. s ezek voltak szerintük a diésőségi idők. Miért nem kormányozta tovább? Máshol is tudják, hogy a székesfehérvári konzorcium miért szűnt meg; Szegeden is akarják a színészetet állandósítani, s éppen példakép a „Színészeti Közlöny” 1881. jul. 31-iki száma egy ily cikket közöl: „Mit ér Szabadka, mit Székesfehérvár színügy-egylete, mikor egy két év alatt szétzüllött részvénytől, tőkéstől, mindenesül, és a rá következő években mindég rosszabb és rosszabb társulatok váltották fel egymást, mert nem volt igazgató, a ki az intendatura után merész lett volna nagyobb személyzet és így terhesebb havi budgettel az intendatura által sem kitartható sasonra vállalkozni, miután egy-két év alatt a természetes, a jogos műigények, természetlen módon tulfeszítettek. Pedig a nevezett színházak intézői is azon kezdtek, hogy: okszerű vezetés és kezelés mellett, a színészet jövője biztosítva lesz városukban.”

Igazságot ad nekem cikkíró úr, midőn azt mondtam: hogy e város igénye nagy; de erre azt jegyzi meg: nem is volt tehát tanácsos — a konzorcium működése után — gyengébb társulattal szerencsét próbálni.

Itt bátran ki lehetne mondani, ennek nem a színigazgató, hanem a bérbeadó részvény-társulat az oka. A hivatolt cikk értelmében a közönség rá lett szoktatva nagy igényekre, s ezen igényekről most leszoktatni nem lehet. Miért nem kerestek tehát olyan színigazgatót, a ki az igényeket kielégítette volna? hiszen volt elég elsőrendű tekintélyes színigazgató.

Hogy a boldog perezek, és a mézes napok miként teltek el, erre nézve felvilágosítást nyújt Szentesi Mihály naplója, melybe házasesetének első hónapjában történeteket híven bejegyezte. Lássuk tehát a naplót.

Mézes napok. Augusztus 28. 29. 30. 31.; szeptember 1. 2. 3-ika, áradások, szívömléngések, ölekezés, esőkolódzás közt telt el.

Szeptember 4. Egyhetes házias vagyok ma. Rövid ideig tartó összezerrenés, finanziaális kérdés miatt. Egy óra mulva kibékülés.

Szeptember 7. Szomorú délután. Nőm magamra hagyott az utcán. Sötét felhők tornyosultak boldogságom egére. — Két óra mulva kiderült.

Szeptember 9. Nőm érzelmeit nyilvánítá, szemrehányások kíséretében; kezdi bánni, pedig nincs rá oka, miért jött hozzám nőül. Sirás . . . keserűség . . . Az ég mennydörgött: két óra mulva azonban kitisztult.

Szeptember 10. Ma kéthetes házias vagyok. — A vihar kitört. Ismét szemrehányás nőm részéről, minden ok nélkül. Szeszélyeskedés, makaesség. A villám leütött. . . Bizalmatlanság. . . Elégedetlenség. . . Boldogtalanság. . . Visszaemlékezés leánykori boldog múltjára. A szomorú napok bekövetkeztek. . . A mézes napoknak vége.

Szeptember 14. Mária nevenapja. Nőmet névnapja alkalmából, kellemes meglepetésben részesítettem. Nem volt érte köszönet. Délben összezerrentünk. Minden áron papucs-kormányt akar életbe léptetni. Azt kívánja, hogy én rabzolgája legyek és mindenben engedjek. Kedvéért mindent megtegyek és ő értem mitsem tesz. Azt

Felhozza ezután, miszerint Károlyi színigazgató ur, gyenge társulattal két évet kitöltött, s vissza kívánkozott harmadszor is. Önöknek tudniok kell, minő bszervezete van egy társulatnak; a pályázat minden tekintetben felszerelt folyamodványokat követel, s így a pályázók közt legjobbnak mutatkozott Károlyi társulata, mert ha jobblett volna, bizonyára más nyerte volna a színházat.

Áttér ezután a budai arenára; azonban azt nem gondolja meg, hogy a budai arena svábsága rosszabb egy talunál. Folytonosan 10—20 ember előtt játszani, nem tudom kinek lenne hozzá kedve. Károlyi mint igazgató visszalépett Budán, de azért kenyeret adott társulatának, mert átengedte szimkellékeit, s a társulat tovább is folytatta előadásait.

Tisztelt cikkíró ur azt mondja: a konzorcium idejében a mirégi volt is új volt; mert „Bőregér”, „Fatinicza”, tiszter is színre kerültek. Ha a konzorcium most működnek, méltóztatssék elhinni: hogy minden a mirégi, nem lenne többé új; de akkor új volt a színház; ha színre hozták volna mindazon darabokat, melyek a nemzeti színházban 1837. aug. 22-ike óta napvilágot láttak, akkor „Árpád ébredése” előjátékától kezdve, talán azok is újakká változtak volna át, és vonzóttak volna minden este nagyszámu közönséget, mert az új színház iránt az érdeklődés nagy volt.

A mi pedig Gerőfi urnak látványos darabait illeti, — a mily költségre azok kerültek, — pláne egy oly városban, mely 24—26 ezer lelket számlál, engedelmét kérek, előadható ötször. Ha Bergheer színházában jelenleg egy előadást ötször ismételhettek (jegyeztek meg most tavasz van, nem tél) s mindenkor rendkívüli parolának örvend, akkor nem lehet esodálkozni, ha közönségünket, a színügy iránti közönyömet vádolom.

Ha Mándoky és Bogyó a „felejthetetlen Székesfehérvár közönségének” be akarta mutatni társulatát, miért utasították vissza? Nem lett-e volna jobb azon pénz a színigazgató urnaknak, mint a mostani kísérteties előadásokat tartó társulatnak, melyet a közönség melegen pártol? Nem tudom ezen pontra minő válasszal szolgálna cikkíró ur?

Jakab Lajos színigazgató urhoz intézett sorraiban ezeket hangoztatja cikkíró ur: Nem biztosíthatjuk arról, hogy ön hibájából nem lesz ő is kénytelen „a vándorbotot idő előtt kezébe venni,” de megvagyunk róla győződve, hogy az „Isten hozott” ellen nem lesz panasza; az „Isten hozád” pedig mindenesetre olyan lesz, a minőt ki fog érdemelni. — Nem-e párhuzamban van ezzel az én cikkem? é ennyit mondtam: azt nem tudjuk mikép mond „Isten hozád.”

Nagyon kívánatos volna, ha a székesfehérvári szinpartoló egyesület az alap-iarapítása céljából, megmozgatna minden követ, felhasználna minden kedvező alkalmat.

No de felhozza Jánosházy ur Gerőfy uratis s azt hiszi, most már teljesen megezáfolhatlan érve van a közönség ellen.

Bizony kár valakinek, a viszonyok tüzetes ismerete nélkül egy oly áldozatkész s lelkes közönséget bántani, mint a minő a miénk.

Gerőfy anyagi bajokkal megrakodva jött városunkba; és így kénytelen volt a közönség érdeklődését forceirozni; a saison elején már látványos darabokkal állott elő: — „Szép Meluzina”, „Szamárkör”, „Ördög a földön”, „Utazás a föld körül” és hasonló tüneményes darabok állottak a repertoiron hétszámra; a bérlő közönség a színházról teljesen elvadult, mert egy héten ötször-hatszor végig nézni egy-egy „Szamárkör”-féle darabot és élvezni a pazaron felgyújtott görögötüz kellemes illatát, bizony nem valamikellemes dolog; és a vége mi lett? Gerőfy a saison elején, míg arra szükség nem volt, forceirozta a közönség érdeklődését, színre hozta a látványos, tüneményes darabokat és midőn beállt a farsang — teljesen elakadt.

És ezekben teljesen leszámoltunk Károlyi és Gerőfy urak martyromságával; mielőtt azonban tollunkat letennénk, van egy pár megjegyzésünk Jánosházy urral szemben.

Ugyanis Jánosházy ur, nem tudja azt, hogy közönségünk százezereket áldozott arra, hogy a nemzeti színésznek itt állandó menhelyet építsen; — megfedkezett, vagy nem értesült Jánosházy ur továbbá arról, hogy a konzorcium két évi működése mibe került e közönségnek; nem tudja azt sem, hogy az innét eltávozott színigazgatók és színészek (kevés kivételbeli) ide mind vissza kívánkoznak; s hogy ma, a rendes saison lejártá és a közönség részvétlensége által állítólag elűzött Károlyi ur elbujdosása után, a helyi viszonyokkal nagyon is ismerős Mándoky és Bogyó majdnem egyszerre kéri a színházat, hogy a kedves és felejthetetlen székesfehérvári közönségnek enyáron társulatukat 8—10 előadásra bemutathassák.

És most Jakab Lajos új színigazgató urhoz van még egy pár szavunk. Arany hegyeket ne igérjen magának; legyen elkészülve arra is, hogy az anyagi gondok súlyát mostoha viszonyaink vele is éreztetni fogják; de jegyezze meg azt, hogy sorsa nagyon sokban önmagától függ; ha elvállalt kötelezettségéhez képest jó társulattal és változatos műsorral, tapintatos igazgatással iparkodni fog a közönség tetszését kinyerni — a közönség jóakaratu pártfogására mindenkor számíthat.

Nem biztosíthatjuk ugyan arról, hogy ön hibájából nem lesz ő is kénytelen „a vándorbotot idő előtt kezébe venni”, de megvagyunk róla győződve, hogy az „Isten hozott” ellen nem lesz panasza; az „Isten hozád” pedig mindenesetre olyan lesz, a minőt kifog érdemelni.

— Annál jobb, — erősíté a háziasszony. — hiszen a kik szeretik egymást, azok egy dióhéjban is elférnek. Itt háborítás nélkül tölthetik el mézes napjaikat az ilyen fiatal párok. Ez utóbbi szavaknál hamisan mosolygott a ravasz asszony.

— És mi volna az ára ennek a zugnak? — kérde Szentesi.

— Tíz forint, mondá a kalaposné, ennyit fizetett tavaly egy színész ur is, a ki szintén e szobában lakott.

— Tíz forint egy kamráért és még konyha sines hozzá, ez sok! Annyit nem adhatok.

— Hát, tudja mit ifj' ur, adjon 8 frtot, aztán tessék behuzolkozni.

Szentesi nem tudta mit tegyen. Egyrészt szégyelte menyasszonyát ily szurdikba vinni, másrészt pedig már belefáradt a lakás keresésbe és ezenkívül már alkonyodott is. Megmutatta tehát a szobát menyasszonyának, ki legnagyobb meglepetésére nem kifogásolta azt, holott Szentesi szentül azt híven, mikép ilyen lakásba a szézeslyes kis Mariska csak nem fog beköltözni. És mégis beköltözött így gondolkozván: minek fizessünk drága lakást, mikor ez is jó, inkább a pár forint különbözetet takarítsuk meg más valamire. Mariskának e szerény nyilatkozata Szentesinek nagyon tetszett. Nem nagyravágyó neje, — gondolá, — s ez nagy nyereség.

A kis kamrában, mert szobának nem mondható, volt egy ágy, egy kis asztal, két szék, és egy pár kép a falon. Nagy nehezen betuszoltak még egy ládát, melyben a házaspár ruhái voltak elhelyezve. Ebből látható, mily kis terjedelmű volt a szoba, melyben Szentesi, menyasszonyával a mézes napokat töltötte.

kívánja úgy táncoljak, a mint ő füttyöl, úgy nevessek, úgy beszéljek a mint ő akarja. Hobó, lasan egy kissé édes kis feleségem! Majd csak én fogom hordani a kalapot a háznál. Ugy bizony! Így akarom megtörni makaességát, mert ha most kezdetben engedek, később még rosszabb lesz.

Szeptember 17. Két nap óta nem szóltam nőmhöz, a miért sógorasszonyom is szemrehányásokat tett, de nekem volt igazam, mert az új asszony olyan volt mint azelőtt, esepet sem változott; makaeskedett és szézeslyeskedett. Ma délben azonban szent lett a béke köztünk.

Szeptember 18 től kezdve 27-ig úgy éltünk, mint a mézesnapok alatt. Boldog voltam. Mariska azt mondá, rajtam kívül senkit nem tudna szeretni, és nem is fog megéssalni soha. Nagyon jó asszony lett belőle s e 10 nap alatt nagyon jól viselte magát.

Ime, egy ifjú házasesernek ilyen élete volt a mézes napok alatt. A mint e naplójegyzetéből láthatni, Szentesinek egy kis küzdelmébe került, a makaes kis teremést magához szoktatni. Ez egy hónap alatt voltak rossz percei is, de több napon, igazán boldognak érezte magát. Minden öröm közzé belevegyül olykor néhány ürömcsepp is.

Házasságuk második hónapjában, Mariska egészen megváltozott. Gyöngéd, alkalmazkodó, szerény és engedékeny lett. Ha történt is köztük néha egy kis összezerrenés, ez csakhamar elmult. Ilyesmi meg szokott történni a házaseslek közt néhanapján mindenütt.

Szentesi szorgalmasan dolgozott, éjt nappallá tett, és fáradozása megtermé a maga gyümölcsét. Hivatalt nyert, mely által biztosította jövőjét, legkevésbé bánva meg, hogy a színészettől nejjével együtt megvált.

Fővárosi hírek.

Ha lesz segélypénz, akkor lesz oly színigazgató, a ki megfelel az egyesület által kidolgozott alapszabályok ama pontjának: hogy a heti műsor egy héttel előbb bemutatandó, megjegyztetik azonban, hogy az előadandó színműveket a budapesti színházakban előadott művek közül kell választani.

Engedje meg t. czikkíró ur, hogy még egy újabb dolgot hozzak a nyilvánosság elé. Helyes eljárás-e az, midőn már egybegyűltek a színészek, műkedvelői előadást rendezni? Emlékezzék vissza, életképekkel egybekötött színi előadást tartatott akkor, midőn az igazgató itt volt, midőn a tagok nagyobb része szintén beérkezett a városba. Kellemeles érzéssel hat ez a színészekre? Továbbá tetszik jól tudni azt is: hogy a farsang mindenkor káros a színészetre, de különösen Székesfehérváron; — nemkülönben, hogy műkedvelői előadással egybekötve is tartatott bálestély; ezekről nem emlékezett meg czikkíró ur. Ily dolgokat látva, nem esoda, ha a színésznek s az igazgatónak elmegy minden kedve.

Azt szintén jól tudja czikkíró ur, hogy vendégszereplők is léptek fel. Vidor későbbi fellépésénél szintén nem volt téli ház. Előadattak több darabok (Csikytól, Rákossytól) a vidéki színpadok megelőzésével, későbbben ebben sem volt valami nagy köszönet, például: Szélháziak is (utolsó előadásul, midőn először adatott) több közönséget érdemelt volna.

Őn elítéli Károlyi szintársulatát s mégis önként adták neki a színházat. Itt a tény beszél, a tény bebizonyít mindent, s mint már említém: ha több garantiát láttak volna más igazgatóban mint Károlyi személyében, akkor minden bizonyban annak a más igazgatónak adták volna ki a színházat. Következésképen kiderül: hogy jobb felszerelt kérvény nem volt, mint Károlyi kérvénye, és hogy a színigazgatók, most már nem igen kapnak a székesfehérvári színház bérbeadásán.

Tessék bonezkés alá venni az ügyeket, s felátja tisztelt czikkíró ur, miként állításaim igazságon alapszanak; hogy Fehérváron színházi közönség jelenleg nincs, arról sem czikkíró ur, sem a színigazgatók nem tehetnek. Nem parancsolhatjuk a nagy közönségre: „kötelességed a színházba menni!“ Mindenkinek önkakaratára sugallja azt, mit tegyen.

Higye el czikkíró ur, nálamul senki jobban nem kívánja, hogy Székesfehérvárat a magyar színügy ismét felvirágzásnak induljon; de itt lehet az a kitűnő társulat, előadhatja a legkitűnőbb színdarabokat, ha a közönség, a buzgó törekvéseket, rideg közönytől viszozza. Már pedig közönségünkben ez idő szerint, nincs meg a színpártolási hajlam. Ezt elvitatni nem lehet.

J á n o s h á z i Z s i g m o n d.

A sors elválasztott bennünket egymástól, csak egy év múlva találkoztam Szentesi Mihályval, véletlenül azon városba vetődve a hol Miska barátom hivatalnokodott. Egy verőfényes délután bekopogtattam hozzá. Szentesi íróasztalánál találtam, valamit irt, előtte egy bölesőske volt, melyet lábával ringatott. A bölesőske egy kedves kis szöke angyal feküdt, szerelmük záloga.

— Mi a patvar Miska barátom, kérdém tőle, hát te már családapa vagy és hozzá még dajka is?

— Kis nőm bevásárlásokat ment tenni, ad-dig rám bízta ezt az angyali teremtetést.

— Hát miként foly a sorsotok? Meg vagy elégedve nőddel, boldog vagy-e?

— Nagyon boldog vagyok, szeretjük egymást. Megelégedés, és békés egyetértés uralkodik kis magányunkban. Ennél több pedig nem kell.

— Hála istennek. Lásd Miska barátom, ugy-e megmondtam, hogy csak kitartónak kell lenni, és a győzelem biztos.

— Igaz. A sors utamba hozá azt a kaczer, rosszleletű Schneider Boriskát, de az isten nem azt rendelte nekem, hanem Berényi Mariskát. Ámbar nagyon sok küzdelem árán jutottam hozzá, de legalább most már az enyém, s nem aduám száz Schneider Boriskáért sem.

Mig Szentesi ezeket mondá, tekintetem, egy, az íróasztalon levő kis nyitott levélkére tévedt. Barátom engedelmével fölveszem a levélpapírt, melyre a következő költemény volt írva:

Egy éve mult ma annak,
Hogy egy lett a mi küszöbünk,
Hogy megosztjuk az áldást,
S a bajban együtt küzdünk...
Egy éve mult ma annak...
És én hűn áldom végzetem,

— El nem fogadott színművek. A népszínház igazgatósága, a következő darabokat nem fogadta el előadásra: A zégeres, A koldus, Szívet szívért, A bíró árva, Veszélyes vesszőparipák, Gróf és pór, A kéregetők, A sikkasztás, Aris, A koldusleány, A banjalukai katasztrófa, Csikós Rózi, A nyír szépe, A gyémántos gyűrű, A két próba. — Az itt elősorolt darabok kéziratai, a titkári hivatalban átvehetők.

— Az operaszínházról. A belügyminiszter értesítette a sugárúti zalműszínházépítő bizottságát, hogy ő felsége a király óhajtja, miszerint a dalműszínház az 1884-ik évben befejezve és megnyitható legyen.

— A népszínház igazgatósága ajánlatot kapott a trieszti német színház igazgatóságától, hogy három nyári hónapra vigye le a társulatot s a trieszti kiállítás tartama alatt rendezzen ott népszínmű- és operette-előadásokat.

Vidéki hírek.

— Kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése április 30-án lejár, hogy ezt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék. **Előfizetési ár: május-júliusi évnegyedre 1 frt 50 kr., május- és júniusra 1 frt.**

— Temesvárt, kétszer mutatták be egymásután Munkácsy híres festményét, előalakokkal, mind a kétszer, zsufolásig tömve volt a nyári színpad. A képlet jól sikerült, a közönség hosszantartó tapssal fejezte ki tetszés nyilvánítását. A képlettel első nap „A szép asszony koesisa,“ másnap a „Körösi lány“ népszínművek adtak elő, mind a kettő először. — Együttal megemlítjük levelezőnk azon jogos panaszát, hogy a budapesti napilapokban, gyakran jelennek meg egyes színházi tudósítások, melyek egészen másképp adják elő a helyzetet, mint amilyen valóban. Panaszkodnak részvételesegről akkor, a mikor a pártolás ellen nem lehet kifogás. A saison elején a hideg miatt, később az esős időjárás miatt nem lehetett előadást rendezni, de mikor derült, tiszta idő van, a közönség mindig szép számmal látogatja a színházat. Különbö a budapesti napilapokban megjelent színházi tudósításokra, — általános szempontból tekintve a dolgot, — nem lehet adni semmit, mert azok megbízhatatlanok és nem hitelesek. Némelykor oly előadást rántanak le, a mely ellen még az irigységnek sem lehet kifogása, máskor pedig a gyengébb előadásról írnak a legnagyobb dicsérettel. Éppen így van ez a szereplő színészekkel is. Azért van aztán, hogy a közönség jót mosolyog a budapesti lapokban megjelent színházi tudósításokon, s a maga értékére szállítja le azokat. Azt hisszük, így van ezzel más város közönsége is.

— Blaha Lujza hivatalos lapja, ezimmiel Debreczenben K a r c z a g Vilmos és Sz a b o l c s i

Mely új és új öröme
Ébreszt fel minden reggel.
Oh szólj, én hű szerelemem.
Hogy mit érez szíved e szent napon:
Beteljesült-e álma?
Boldog vagy-e, mint hitted egykoron?

— No tudod, — szólal meg Szentesi, ma van esküvőnk első évfordulója —

— Igen, igen, — vágék közbe — és te versben akarod e napon nőtől megkérdezni, hogy boldog-e? Nagyon szép, nagyon helyes!

Nem sokára hazajött Szentesi Mariska, szívélyesen üdvözöltük egymást. Csinos, takaros és kedves kis menyecske vált belőle. Szentesi kérésére ott maradtam náluk vacsorára, miután házasságuk első évfordulóját velem együtt akarták megünnepelni. Mikor Szentesi átadta nejemnek a fentebbi költeményt, Mariska elolvasta s túlboldogan mondá:

— Tudod „kis papám“ mit mond koszo.us költőnk:

„Nem mondom mint szerettek
Hol lennék arra szót,
Nem érez, a ki érez,
S z a v a k k a l mondhatót.“

Én sem tudom azt ki mondta ni mily boldog vagyok. S ezzel egy szenvedélyes, tüzes csókot nyomott Szentesi ajkára.

Végül megemlítem, hogy Berényi Mariskából áldott jó asszony lett, ki a férjét „kis papá“-nak, Szentesi pedig nejét „kis mamának“ szólítja; ez is a gyöngéd szeretet jele.

Szentesiék még most is élnek, egészségben, boldogan és meglehetősen kedvező anyagi körülmények között. Éltesse is őket az isten sokáig, sok szerencsével!

A n o n i m u s.

Lajos, a „Debreczeni Ellenőr“ belmunkatársai, egy miniatúr kis lapot adtak ki Blaháné utolsó fellépése alkalmából. A kis „Debreczeni Ellenőr“ minden rovata Blahánéval foglalkozik, s igen ügyesen és szellemdúsan van szerkesztve, melyért a „felelős szerkesztők“ és a „főmunkatársak“ valóban megérdemlik az elismerést. Vezérezikéből idézzük a következőket: Ő benne él a színművészet. Ő teremt irodalmat. Hódítólag jelenik meg s a meghódolók serege megszámlálhatlan és ép azért egyedül van hivatva arra, hogy a vidéki színészet ügyét a sülyedésből kiemelje. A kormány, mely elhanyagolja ezt és még mindig késik néhány százezer frt szubventiót kitalványozni a vidéki színigazgatóknak s a színészeti kongresszus örökös rendezése: már türethetetlen helyzetbe sodorták a vidéki színészeket. Helyes volna tehát, ha felirat intéztetnék a miniszteriumhoz, hogy az garantírozza a vidéki színházak számára Blaha Lujza asszonyt. Így aztán kétségtelen diadalra jut a színészet fontos ügye.

— Pozsonyban, az ottani magyar szintársulatnak általában jó napjai vannak. Többnyire telt házak előtt játszanak, főleg ha népszínművet, vagy operettet adnak. Az „Üdvöske“ operette rendkívüli nagy sikert aratott. A közönség kedvencei: Beödyne, Laczko Aranka, Ellinger Ilona, Tatay Eugénia, Follinusné, Mikey, Kiss Ferencz stb. Ugy a közönség, mint a kritika, teljesen meg van elégedve a társulat működésével.

— Aradon, ápril 27-én lépett fel először Vizvári, Pny Pál-ban, 28-án másodszer a Szeleburdi és Barátságából című vígjátékokban. 29-én a „Gólya király“ operette adatott először a szerző jelenlétében. Ma vasárnap ismétlik az operettet, mely egyszermind utolsó előadás ez évadban. A társulat május 2-án utazik Nagyváradra, nyári álmás helyére. — „Arva Zsuzsika“ Lukácsy Sándor népszínműve, mint a vidéken mindenütt, úgy Aradon is megbukott.

— Kolozsvárt, Ujházi Ede befejezte vendégszereplését, mely azonban az ottani közönséget nem igen látszott érdekelni, a mennyiben a színház egyszer sem tért meg. — Közelébb adták először „A mi bizonyos“ spanyol vígjátékot, Szigeti Imre fordításában. A darab határozott sikert aratott és mind végig mulattatta a nézőket. Élénk szerkezete és ügyes helyzeteivel lekötö a figyelmet.

— Debreczeni hírek. Blaha Lujza hatszori föllépteért 1500 fitot kapott; de a mit a „Gascognei“ operette, Debreczenben nem keltett nagy hatást. Csatár Győző Croustillac-ból pompás szerepet teremtett. Másnap ismételték az operettet; ez este már jobban fogadta a közönség az operette zenéjét, mint az első előadásnál. — Foltényi Vilmosnak, ki már 40 év óta működik a színpályán, f. hó 26-iki jutalomjátéka („Színházi képtelenségek“ bohózat) úgy sikerült, mint a derék színművész megérdemli. A nagy számú közönség ritka meleg fogadtatásban részesítette. Kiléptekor 5 virágcsokor és egy babékoszoru röpiült lábai elé, mit Foltényi meghatóttan s könyes szemekkel köszönt meg. Az előadás élénken folyt le. Latabár Kálmán, Bézei Ödön, és Csatár, vetélkedtek a sikerben. — A depr. színházban a jövő héten, szerdán lesz az utolsó előadás. Ez alkalomra Somló Sándor epilógust irt, mely a társulat buszujójául fog szolgálni. Onnan Krecsányi szintársulata Nyiregyháza megy át s ott május 6-án szombaton kezdi meg az előadásokat Csiky Gergely „Czifra nyomorúság“-ával. A nyiregyháziak élénk érdeklődéssel várják a társulat megérkezését.

— A vidéki vendégszereplést ellen, a budapesti nemzeti színház igazgatósága, mult évi december hó elején, a színház fekete táblájára egy körlevelet függesztetett ki, mely figyelmeztette a tagokat, hogy semmiféle (akár a fővárosban, akár a vidéken) bárki által rendezendő előadásokban való részvételüket meg ne igérjék, mert az igazgatóság köteles az engedélyt a nemzeti színház közönsége érdekében megtagadni, és a bár csak egy-két napra terjedő szabadságolásokat is beszűkíteni. Ez eljárását azzal indokolta, hogy a tagok igen bőven vesztegetik az időt és erőt s sok zavart okoznak a műsorban. És mit tapasztalunk? azt, hogy a nemzeti színház tagjai egyre-másra vendégszerepelnek a vidéken. Ugy látszik tehát, hogy a fentebbi rendelet csak a forma és látszat kedvéért hozott, melyre csupán akkor hivatkozhatnak a tagok, mikor nem akarnak egyik vagy másik vidéki színigazgatóhoz menni, vagy ha a felajánlott fellépti díjat keveselik.

— Tordaról, azt írják a „Nagyvárad“-nak, hogy a Sztupa-féle szintársulatnak egyik tehetséges tagja: T o r d a y n é, ki még husvét harmadnapján a „Falu rosszában“ Feledi Boris szerepét köztetszés közt játszotta, — f. hó 16-án hashártya gyuladás következtében meghalt. Halálát bánatos

Társulatok névsora.

XIII.

A budai színtársulat névsora Bogyó Alajos igazgatása alatt:

Férfiak: Bogyó Alajos operai hőstenor, Benedek József jellemszínész, rendező. Csige Lajos népszínműenkes. Dancz Lajos burleszk komikus. Fekete Ignác operai és operette tenor. Köhler Károly operai bass-buffó. Láng Fülöp operaezenes. Morvai Antal hős és társalgási szerelmes. Garay Ferenc társalgási, saloucomikus, opera és operette sugó. Réthi László komikus, (titkár). Sándor Emil intrikus és társalgási. Szombathi Vilmos kedélyes apa, komikus, opera és operette énekes, Veres Sándor apaszínész. Boros Pál naturburs és operai kardalok. Antalfi Lajos kard. Fodor József segédkomikus, kardalok. Fekete Jakab segédszínész kard. Eltető Gyula festő, kassirozó és kard. Magyar János kard., segéd-apa. Mátrai Kálmán kard. Nagy Zoltán kard. segédszínész. Rónafi Gyula kard. Dunai Árpád kard. Hortobágyi Gyula kard. Lányi Ernő karnagy. Tautossi Ferenc ruhatárnok. — Nők: Balázsné Bogrná Vilma operaezenes. Dálnokiné Fani operaezenes. Berkiné Teréz hőső és drámai anya. Benedek Flóra naív. Csigené Szabó Ilka drámai szende, társalgási. Pajor Emília operette-primadonna és népszínmű énekeső. Váray Mariska népszínmű énekeső és operette coloratur. Latabárné Anna társalgási és vigjátéki szende. Darócziné segédanya és karnó. Kiss Sománé segédénekeső és karnó. Győri Jánosné karvezető. Morvainé Róza karnó. Pap Cornélia segédszínész és kard. Eltetoné Zsuzsa karnó. Somogyi Hermin segédanya karnó. Sebőkne soubrette és karnó. Feketené Emma karnó. Tantosiné Teréz. karnó. Szombathyné segédszínész. 18 zenekari tag. 8 díszítő. 2 kellekes.

XIV.

Ifj. Bokor József színtársulatának névsora:

Férfiak: Ifj. Bokor József igazgató és karnagy. id. Bokor József művezető, rendező, bass buffó. Tóth Jenő, operette bariton, népszínmű énekes. Gálosi János, operette tenor, naturburs. Komlós József, komikus, társalgási és op. tenorbuffó. Somogyi Antal, apaszínész. Somhegyi István kardalok, Dékány Ferenc kardalok, Bácskay György kard. Kelemen Imre segédtenor és festő. Kiss Gyula kardalok. — Nők: Berzsényi Julia, op. és népsz. énekeső. Ifj. Bokorné Mária op. énekeső és szubrett. Gálosiné B. Clariss, vigi. szende és segédénekeső. id. Bokorné Agnes, komika és anya. Győrfiné P. Erzsébet, hőső és drámai anya. — Segédszínésznők és karnók: Glézer Gizella, Váradai Mari, Hódi Anna, Tóth Jenőné, Berényi Clotild. — Somogyiné Berta, (sugó) Bokor Ilka pénztárnoknő. — Zenekar: Postpischil Laurencz zenekarigazgató, első hegedős. Postpischil Mari első hegedős. Thuma Ferenc II-od hegedős. Pokorni Alois mély hegedős (viola). Phekarak József clarinetos. Kubet Antal nagy bögős. (Folytatjuk.)

*

— Helyreigazítás. Lapunk mult számában közölt Polgár Gyula színtársulatának névsorából, tévedésből kimaradtak: Prielle Péter és Gálffy István (titkár) nevei. Továbbá: Takács Lujza, mint kardaloknő volt említve, holott ő mint komika és társalgási színésznő van szerződé. Ezeket a félreértés kikerülése végett, ezenel helyreigazítjuk.

Állandó rovat.

Kormányengedéllyel bíró színgazgatók, jelenlegi állomásai:

Aradi Gerő Baja — Aradi színiügy-egylet Arad. — Balog Alajos Moór — Béneyi István Nagy-Károly — Bogyó Alajos Sopron — Balassa Károly Gyöngyös — Bánfalvi Béla Kún-szt. Márton — ifj. Bokor József Kis-Marton Sopronmegye.) — Csóka Sándor Zombor — Gerőly Andor Nagy-Kanizsa — Gáspár Jenő Tápaió-Szele. Hubay Gusztáv Zombolya. Homokay László Kis-Jenő. Jakab Lajos Nagy-Beeskerek. — Jakabffy Gábor Siklós. Kárpáthy György Mohács. — Károlyi Lajos Veszprém — Krecsányi Ignác Debreczen. — Kétszeri József Zalathna. (Erdély). — Lászy Vilmos S.-A. Ujhely. Miklóssy Gyula Zenta. — Mándoki Béla Pozsony. — Mártonfy Pál Nyitra. — Nyéki János Szamosujvár. — Polgár Gyula Temesvár — Szegedi Mihály Orosháza — Szabó Antal Soborsin. — Sághy Zsigmond Nagy-Mihály. Sztupa Andor Torda. Szigeti Géza Mindszent — Tóth Béla N.-Szombat Várady Ferenc Nagy-Szeben. (Erdély.) — Völgyi György Rimaszombat.

Kiadótulajdonosok: K. J. és L. J.

férje és Róza leánya siratják. Temetése f. hó 18-án ment végbe Tordán az összes lakosság élénk részvete között. — Mi e halálesetről még mai napig sem értesültünk, azért tehát csak fenntartással közöljük.

— **Lugoson.** B. Polgárné-Aitner Ilkának, a társulat ott működése alatt két jutalomjátéka volt. Első a „Kornevilli” operette, a második, az „Igmándi kispap” népszínmű. Mindkét előadás telt ház előtt folyt le. A lugosi közönség, — mint nekünk írják, — ez alkalommal, fényes jelét adta annak, hogy kedvenze művészetét méltányolni tudja. Első jutalomjátékán gyémánt függővel, a másodikon értékes ékszerekkel, versekkel, és koszorúkkal tisztelt meg.

— **Bogyó Alajos** csak május közepén kezdte meg a budai színpad előadásait, mert előbb az átalakításokkal nem készülnek el. Addig Sopronban marad, a hol mind inkább megnyerte a közönség meglegedését és tetszését. Különösen dícsérik operai előadásait, a melyek mindig élénk részvétnek örvendenek, bár a drámaik is kielégithetik még a kényesebb igényeket is. — „Parlagi Janesi” előadása méltán sorakozik a társulat legjobb előadásaihoz. Bogyó Alajos a czimszerepben, mint jó színész s kitűnő népdal énekes mutatta be magát. Valóban régen hallottunk színpadunkon, írja, a „Sopron”, népdalokat oly érzéssel, oly szépen előadva, mint ez este tőle. Hangja gyönyörű, hajlékony, s érczesengős. Előadása pedig oly megkapó, mely önkéntelenül is magával ragadja hallgatóit. Váray Mariska népdalai szintén méltó tapokban részesültek. Az egész előadás összevágó, kerekded volt, s végig jó hangulatban tartá a nézőket. A rendezés jó. A színház telve volt.

— **A zombori színtársulat** igazgatója folyamodott a mármaroszigeti városi tanácsához, hogy engedtessek meg neki a jelen évi nyarán ott működnie színtársulatával. Azon esetben, ha a város ezt megengedi, késznek nyilatkozik a nyári színpadot kiigazítani, esetleg új arenát építtetni. A legutóbbi városi képviselő-gyűlés azt határozta, hogy ha az illető folyamodó színgazgató, s a kártyái ellenőrzés mellett kész eszközölni az arenán, a szakértők által ajánlott javításokat, úgy az neki az idén, befizetés nélkül kiadatik.

— **Bajai hírek.** Közélebb a „Bibor és gyász” került színpad, melyben a király szerepében Kazalickynak, a társulat jeles tagjának nyílt alkalm a tehetségének kitüntetésére. Kár, hogy oly kisszámú közönség volt jelen, de ez gyönyörködött mind az ó, mind Kövesy Sarolta (Idill) játékában, kit nyílt jelenetben is zajosan megtapsolt. Dícséretes említést érdemelnek még Bihari (Béla) és Lovászi (Pál atya). — A „Czifra nyomoruság” és „A hol unatkoznak”, Baján is zsufolt házat vonzott. — A pártolás nem éppen kielégítő. — A második bérlet, a napokban vette kezdetét. — Krecsányi Sarolta mint szerződött tag, a legujabb operettekben fog fellépni.

— **Békés-Gyulán** valami Sütkei V. igazgatása alatti „első vidéki daltársulat” ütötte fel sátorfáját a mult napokban. A kóbor-trupp egy férfi és három nőből állott, kik nem elégedtek meg az érdemük után meglehetősen számban összegyűlt közönséggel, melyet „tetszés szerinti honorarium”-ra hívtak össze a falragaszokon, hanem elég szemtelenek voltak három népdal végig kiabálása után, (mert éneklésnek nem lehet mondani) háromszor tányérozni, s noha meglehetősen összeget kaptak, mégis a „direktor” nem átalotta kijelenteni, „hogy mitán a remélt bevétel a közönség zsebében maradt, tehát nem adnak egy hangot sem többet. A közönség összenézett, egyrésze megbotránkozott, a másikra nevetett. Sütkei uram pedig másnap átment Csabára s ott is hasonlóképen cselekedett. Megérdemelné ez a nyomorult himpeller, a miért a jó-hiszemű közönséget felültette, hogy néhány napra becsukják. Különben valami „jó firma” lehet, mert a színészet körében soha sem hallották a nevét emlegetni.

— **Nagy-Kanizsán,** ápril 15-ikétől kezdve, a következő darabok adattak elő: Boccaeció, Falu rossza. Vájljunk el. Kornevilli harangok. Hadjárta a békében, Arva Zsuzska, Donna Juanita, Sárga esikő, Czifra nyomoruság (másodsor). Üdvöske (másodsor). Az üdvöske második előadására is szépen megtelt a ház. A szereplők közül kiváló sikert aratott Gerőfiné, ki a czimszerepét, a tőle megszokott ügyességgel és szeretetreméltósággal adta. Továbbá Andorfi Péter, kinek Lorán fejedelem, egyik legjobb alakítása, Farkas Gusztáv szintén hozzájárult a sikerhez. — Nagy-Kanizsáról Gerőfy társulata, a balaton-füredi fürdőidény előtt, Kaposvárra távozik, hol arenában tartják az előadásokat.

— **Pályázat bohózatra.** Bogyó Alajos, a budai krisztinavárosi színpad igazgatója, ki jelenleg Sopronban működik, a következő pályázatot írja ki: „Írassék egy egész estét betöltő bohózat

énekekkel, tánczezel. Tárgyat választhat a szerző tetszés szerint, azonban a magyar népeletből merített tárgy előnyben részesül. A mű megzenésítését, a pályadíjat kifizető igazgató teljesítendő. A művek — szokás szerint — jellegű levéllel elátva, f. é. május 28-tól bezárólag f. évi június 18-ig, a budapesti krisztinavárosi színpad irodájába Bogyó nevére czimezve küldendők. A művek megbírlására budapesti írók és művészek fognak felkérteni. A pályadíjat nyert mű jutalma a szokásos előadási írói díjon kívül 50 (ötven) drb. császári arany. Vidéki színpadok számára a tulajdonjog a szerzőé marad. A beérkezett művek közül a pályabírák a három legjobbat kiválasztják, melyek egymásután színpadra kerülnek, s ezek közül a melyik a közönség és a sajtó tetszését — tehát általános tetszést arat, fogja a pályadíjat megnyerni.

— **S.-A.-Ujhelyben,** Lászy Vilmos színtársulata, az első előadással, a „Czifra nyomoruság”-gal, mely minden tekintetben sikerült, összevágó volt, meghódította a közönséget. A szereplők közül: Könczöl Lujza, (Eszter) tehetségét teljesen érvényesítette; Boross Lajos (Csoma) e tipikus alakot oly találon személyesítette, hogy a közönség nyílt jelenetben is többször kitapsolta. Gyöngyi Izsó (Mádi Simon) szerepét eredeti felfogással adta. Lauer Béláné (Mézesné) kifogástalanul játszott. Fenyvesi Emil (Bálnay) jól alakított. — Lásziné, Szabó Krisztina, Bérczy Miksáné (Bella) Beczkői József, Verő György, nagyban emelték játékaikkal az est sikerét. A pártolás eddig közepeszerűnek mondható.

— **Vereczről** B. Polgár színtársulata meghívást kapott az ottani polgármestertől 100 bérlet biztosítása mellett. A társulat azonban egyelőre még Temesvárott marad. Most előkészületben vannak: „Az ibolyafaló”, „A szélháziak”, „A milimári” és „A szerelmes levél” című színművek.

— **Moóron** (Fehérmegye) jelenleg Balogh Alajos színtársulata működik, mely meglehetősen, részben jeles erőkből van szervezve. Músora a legujabb darabokat tünteti fel, melynek: Boccaeció, Kornevilli, Vájljunk el, Czifra nyomoruság, Szép asszony kocsis, Falu legszebb leánya stb. A közönség, a társulat eddigi működésével teljesen meg van elégedve, s kiválóbb kedvencei: Balog Alajos, Monori Miksa, Hadány, Tóth Anna, Andrási Mihály, Fancsi Géza, Raiszné és Balogh Árpád ki nemcsak jó színész, hanem ügyes karmester is. A közönség pártolása változó.

— **Állomás változtatások.** Völgyi György színtársulata Rimaszombatba, Kárpáthy György Mohácsra. Hubay Gusztáv Zsombolya, Homokay László Kis-Jenőbe, Mártonffy Pál Nyitrára, Várady Ferenc Nagy-Szebenbe tették át állomásait.

— **A „Külföldi hírek”** rovata, mai számunkból tárgyhalmaz miatt kiszorult.

Rövid hírek.

— **Egressy Béni** siremlékét, a jövő hó végén fogják ünnepélyesen leleplezni, a budapesti kerepesi temetőben. — A népszínház bevétel a lefolyt ápril hóban, főké a Szélháziak, Millimári és Hoffmann meséi előadásaiból, a 23 ezer frtot közelíti meg. — Székesfehérvárrt vasárnap, az ottani iparos ifjuság önképző és segélyegylete javára, műkedvelői előadás tartott, közepes számú közönség előtt. Színpad került: „A ripcesos Pista dolmánya”. — Debreczenből, Krecsányi Sarolta operetteénekeső, május 1-től kezdve Bajára szerződött, Aradi Gerő színgazgatóhoz. — Kárpáthy György 18 tagból álló társulata Mohácsra érkezett s a mult szombaton kezdte meg előadásait „Don Caesar de Bazán” francia színművel. — Simándi Zsigmond, Hubay színtársulatának tagja, május 1-től kezdve katonai kötelezettsége teljesítése végett, behivatott Temesvárra. — A marosvásárhelyi tanácsához, a jövő télre kiadandó játszhatszati engedélyért, bir szerint, már több színgazgató folyamodott. — Jolsván, Füredi Lajos daltársulata közélebb a „Tolonez” népszínművet adta elő; de minthogy énekesnők és férfiak hiányában van a társulat, tehát a hallott dalok nemhogy emelték, de esökkentették a jó hatást. Furesa előadás lehetett az. — Sepsi-szt Györgyön, Várady Ferenc színtársulata keresztül utazólag három előadást rendezett, de a közönség nagyon gyér jeleit adta, a viszontlátás örömeinek. — Siklós-on, Jakabffy Gábor színtársulata szép pártolásnak örvend, a minek oka egyrészt abban keresendő, hogy pár éve már nem volt Siklós-on színtársulat. Az igazgató jövő hó elején Panesovára szándékozik vinni társulatát.